

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN MÄÄRÄYS (kuudes jaosto)

8 päivänä syyskuuta 2015 *

Ennakkoratkaisupyyntö — Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 99 artikla — Direktiivi 2005/29/EY — Kuluttajansuoja — Sopimattomat kaupalliset menettelyt — Hinnanalennus — Viitehinnan merkitseminen tai ilmoittaminen

Asiassa C-13/15,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka Cour de cassation (Ranska) on esittänyt 9.9.2014 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 16.1.2015, saadakseen ennakkoratkaisun rikosasiassa

Cdiscount SA,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja S. Rodin sekä tuomarit A. Borg Barthet (esittelevä tuomari) ja E. Levits,

julkisasiamies: P. Mengozzi,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian perustellulla määräyksellä unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 99 artiklan mukaisesti,

on antanut seuraavan

määräyksen

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee sopimattomista elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisistä kaupallisista menettelyistä sisämarkkinoilla ja neuvoston direktiivin 84/450/ETY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 97/7/EY, 98/27/EY ja 2002/65/EY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2006/2004 muuttamisesta 11.5.2005 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/29/EY (sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskeva direktiivi) (EUVL L 149, s. 22) tulkintaa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty Cdiscount SA:ta (jäljempänä Cdiscount) vastaan aloitetussa rikosasiassa, joka koskee sitä, ettei Cdiscountin erällä verkkomyyntisivustolla toteuttamassa alennusmyynnissä ilmoitettu viitehintoja.

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

- 3 Sopimattomista kaupallisista menettelyistä annetun direktiivin johdanto-osan 6, 8 ja 17 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”(6) Tällä direktiivillä lähennetään jäsenvaltioiden lait, jotka koskevat kuluttajien taloudellisia etuja välittömästi vahingoittavia ja siten laillisesti toimivien kilpailijoiden taloudellisia etuja välillisesti vahingoittavia sopimattomia kaupallisia menettelyjä –. Sen soveltamis- tai vaikutusalaan eivät kuulu sellaiset kansalliset lait, jotka koskevat sopimattomia kaupallisia menettelyjä, jotka vahingoittavat ainoastaan kilpailijoiden taloudellisia etuja tai jotka liittyvät elinkeinonharjoittajien välisiin liiketapahtumiin. Suhteellisuusperiaatteen täysin huomioon ottaen jäsenvaltioilla on edelleen halutessaan mahdollisuus säännellä kyseisiä käytäntöjä yhteisön lainsäädäntöä noudattaen. – –

--

(8) Tällä direktiivillä suojellaan nimenomaisesti kuluttajien taloudellisia etuja elinkeinonharjoittajien sopimattomilta kaupallisilta menettelyiltä – –

--

(17) Oikeusvarmuuden lisäämiseksi on suotavaa nimetä ne kaupalliset menettelyt, joita pidetään kaikissa olosuhteissa sopimattomina. Liitteessä I on sen vuoksi täydellinen luettelo kaikista kyseisistä menettelyistä. Nämä ovat ainoat kaupalliset menettelyt, joita voidaan pitää sopimattomina ilman 5–9 artiklan säännöksiin perustuvaa tapauskohtaista arviointia. Luettelo voidaan muuttaa vain muuttamalla tätä direktiiviä.”

- 4 Kyseisen direktiivin 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tämän direktiivin tarkoituksena on tukea sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa ja saavuttaa korkeatasoinen kuluttajansuoja lähentämällä jäsenvaltioiden lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset, jotka koskevat kuluttajien taloudellisia etuja vahingoittavia sopimattomia kaupallisia menettelyjä.”

- 5 Mainitun direktiivin 2 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

--

d) ’elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisillä kaupallisilla menettelyillä’ (jäljempänä myös ’kaupallisilla menettelyillä’) elinkeinonharjoittajan tointa, mainitsematta jättämistä, käyttäytymistä tai edustamista, kaupallista viestintää, mukaan lukien mainontaa ja markkinointia, joka liittyy välittömästi tuotteen myynnin edistämiseen, myymiseen tai toimittamiseen kuluttajille;

--”

- 6 Saman direktiivin 3 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Tätä direktiiviä sovelletaan 5 artiklassa tarkoitettuihin elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisiin sopimattomiin kaupallisiin menettelyihin ennen jotakin tuotetta koskevaa liiketointia ja sen jälkeen.”

7 Sopimattomista kaupallisista menettelyistä annetun direktiivin 4 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltiot eivät saa rajoittaa palveluiden tarjonnan vapautta eivätkä tavaroiden vapaata liikkumista tämän direktiivin yhdenmukaistamisen alaan kuuluvista syistä.”

8 Kyseisen direktiivin 5 artiklassa, jonka otsikkona on ”Sopimattomien kaupallisten menettelyjen kieltäminen”, säädetään seuraavaa:

”1. Sopimattomat kaupalliset menettelyt ovat kiellettyjä.

2. Kaupallinen menettely on sopimaton, mikäli:

a) se on huolellisen ammatinharjoittamisen vaatimusten vastainen;

ja

b) se vääristää olennaisesti tai on omiaan vääristämään olennaisesti menettelyn saavutettavissa tai kohteena olevan keskivertokuluttajan tai, kun kaupallinen menettely on suunnattu tietylle kuluttajaryhmälle, ryhmään kuuluvan keskivertohenkilön taloudellista käyttäytymistä tuotteeseen nähden.

--

4. Sopimattomia ovat erityisesti kaupalliset menettelyt, jotka ovat:

a) harhaanjohtavia 6 ja 7 artiklassa esitetyn mukaisesti;

tai

b) aggressiivisia 8 ja 9 artiklassa esitetyn mukaisesti.

5. Liitteessä I on luettelo niistä kaupallisista menettelyistä, joita pidetään kaikissa olosuhteissa sopimattomina. Samaa luetteloä on sovellettava kaikissa jäsenvaltioissa ja sitä voidaan muuttaa ainoastaan muuttamalla tätä direktiiviä.”

9 Sopimattomista kaupallisista menettelyistä annetun direktiivin 6 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Kaupallista menettelyä pidetään harhaanjohtavana, jos se sisältää virheellistä tietoa ja on siten totuuden vastainen tai jos se millään tavoin, yleinen esitystapa mukaan luettuna, harhauttaa tai on omiaan harhauttamaan keskivertokuluttajaa, vaikka tieto olisikin tosiasiallisesti virheetön jonkin seuraavassa esitetyn seikan osalta, ja jos se joka tapauksessa saa tai todennäköisesti saa hänet tekemään kaupallisen ratkaisun, jota hän ei muuten olisi tehnyt:

--

d) hinta tai sen laskentatapa tai erityinen hintaetu;

--”

Ranskan oikeus

10 Kuluttajansuojalain (code de la consommation), sellaisena kuin se oli voimassa pääasian tosiseikkojen tapahtumisaikaan (jäljempänä kuluttajansuojalaki), L. 113-3 §:n mukaan ”tavaroiden myyjien ja palvelujen suorittajien on tiedotettava kuluttajalle hinnoista, sopimusvastuun mahdollisista rajoituksista ja erityisistä myyntiehdosta merkinnöillä, selosteilla, ilmoituksilla tai muilla asianmukaisilla tavoilla valtiovarainministerin päätöksillä vahvistettavien yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti”.

11 Kyseisen lain R. 113-1 §:ssä säädetään seuraavaa:

”Tavaroiden tai tuotteiden myynnistä tai palvelujen suorituksesta 1.12.1986 annetun määräyksen nro 86-1243 1 §:n, joka on toistettu L. 113-1 §:ssä, nojalla tehtyjen päätösten tai 30.6.1945 annetun määräyksen nro 45-1483 nojalla samaa tarkoitusta varten tehtyjen ja edellä mainitun 1.12.1986 annetun määräyksen 61 §:n nojalla voimassa pysytettyjen päätösten, jotka mainitaan tämän lain liitteessä, vastaisesti määritetyillä hinnoilla rangaistaan viidennen luokan rikkomuksille tarkoitettulla sakolla.

Samoja rangaistuksia sovelletaan L. 113-3 §:ssä tarkoitettujen kuluttajille annettavista hinnoista ja erityisiä myyntiehtoja koskevista tiedoista tehtyjen päätösten taikka 30.6.1945 annetun määräyksen nro 45-1483 nojalla samaa tarkoitusta varten tehtyjen päätösten rikkomiseen.

Rikkomuksen uusimiseen sovelletaan viidennen luokan rikkomusten uusimiseen sovellettavia sakkoja.”

12 Hinnanalennuksista ilmoittamisesta kuluttajalle 31.12.2008 tehdyn päätöksen (JORF 13.1.2009, s. 689; jäljempänä 31.12.2008 tehty päätös), joka annettiin kuluttajansuojalain L. 113-3 §:n nojalla, 1 §:n 2 momentissa säädetään, että kun kuluttajille suunnattu mainonta, johon sisältyy ilmoitus hinnanalennuksesta, ”tapahtuu myymälöissä tai verkkomyyntisivustoilla, hintamerkinnöissä tai -ilmoituksissa on voimassa olevien säännösten mukaan oltava alennetuksi ilmoitetun hinnan lisäksi näkyvissä 2 §:ssä tarkoitettu viitehintaa”.

13 Mainitun päätöksen 2 §:ssä säädetään seuraavaa:

”1. Tässä päätöksessä tarkoitettu viitehintaa ei voi ylittää mainostajan samassa vähittäismyyntipaikassa tai etämyyntisivustolla samankaltaiseen tuotteeseen tai palveluun mainonnan alkamista edeltävän viimeisen 30 päivän aikana tosiasiallisesti soveltamaa alinta hintaa. Näin määritettyä viitehintaa voidaan soveltaa saman myyntikampanjan aikana peräjälkeen ilmoitettujen hinnanalennusten tapauksessa korkeintaan kuukauden ajan ensimmäisestä hinnanalennusta koskevasta ilmoituksesta taikka saman alennus- tai loppuunmyyntijakson ajan.

Mainostajan on voitava esittää kuluttajansuojalain L. 450-1 §:ssä tarkoitettujen henkilöiden pyynnöstä tositteiden, kuormakirjojen, tilauslomakkeiden, kassakuittien tai muiden asiakirjojen avulla näyttöä kaikista kyseisen jakson aikana tosiasiallisesti sovelletuista hinnoista.

2. Mainostaja voi käyttää viitehintana myös tavaran valmistajan tai maahantuojan suosittelemaa hintaa tai taloudellisten asioiden sääntelyyn kuuluvaan säännökseen perustuvaa enimmäishintaa.

Tällaisessa tapauksessa mainostajan on voitava osoittaa kuluttajansuojalain L. 450-1 §:ssä tarkoitetuille henkilöille kyseisten viitehintojen todenperäisyys ja se, että muut saman tavaran jakelijat käyttävät yleisesti kyseisiä hintoja.

3. Jos samankaltaista tavaraa ei ole ollut aikaisemmin myynnissä samassa vähittäismyyntipaikassa tai samalla etämyyntisivustolla ja jos kyseistä tavaraa varten ei enää ole valmistajan tai maahantuojan ilmoittamaa suositushintaa, 1 §:ssä tarkoitettujen hinnanalennusilmoitukset voidaan laskea viimeisimmästä suositushinnasta, joka ei saa olla annettu yli kolme vuotta ennen mainonnan aloittamista.

Tällöin hinnanalennusilmoituksessa on viitehinnan ohella oltava maininta 'suositushinta' sekä kyseisen hinnan ilmoittamisvuosi.

Mainostajan on voitava osoittaa kuluttajansuojalain L. 450-1 §:ssä tarkoitettujen henkilöiden pyynnöstä tällaisen suositushinnan todenperäisyys ja sen aikaisempi soveltaminen.”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymys

- 14 Kuten ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee, Gironden väestönsuojelun alueviraston yksiköt laativat 16.10.2009 pöytäkirjan, jossa ne totesivat useita 31.12.2008 tehdyn päätöksen säännösten rikkomisia.
- 15 Mainitut yksiköt totesivat, ettei verkkomyyntisivustoa ylläpitävä Cdiscount ollut alennusmyyntitarjouksissaan ilmoittanut alennusta edeltänyttä viitehintaa tai alennusta edeltänyttä valmistajan suositushintaa. Se, ettei myyjä merkitse tai ilmoita viitehintaa alennushinnoista ilmoittamisen yhteydessä, merkitsee kyseisen päätöksen säännösten ja kuluttajansuojalain L. 113-3 §:n rikkomista, josta on säädetty rikosoikeudellisia seuraamuksia.
- 16 Cdiscount haastettiin vastaajaksi tribunal de police de Bordeaux'hon (Bordeaux'n rikkomusasioita käsittelevä alimman asteen tuomioistuin), joka hylkäsi ensimmäisessä oikeusasteessa Cdiscountin väitteet siitä, etteivät 31.12.2008 tehdyn päätöksen säännökset olleet sopusoinnussa sopimattomista kaupallisista menettelyistä annetun direktiivin säännösten kanssa, ja totesi vastaajan syyllistyneen tekoihin, joista sitä syytettiin.
- 17 Cdiscount valitti kyseisestä tuomiosta cour d'appel de Bordeaux'hon (Bordeaux'n muutoksenhakutuomioistuin), joka vahvisti ratkaisun 5.7.2013 antamallaan tuomiolla sillä perusteella, ettei viitehinnan merkitseminen tai ilmoittaminen ole sellaisenaan kaupallinen menettely, vaan niitä on pidettävä hinnanalennuksesta ilmoittamista koskevan kaupallisen menettelyn toteuttamistapana. Kyseinen tuomioistuin katsoi näin ollen, ettei tällainen merkitseminen tai ilmoittaminen kuulunut mainitun direktiivin soveltamisalaan.
- 18 Koska Cdiscountin tuomitseminen vahvistettiin muutoksenhakuasteessa, Cdiscount teki kassaatiovalituksen.
- 19 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin esittää yhtäältä, että kyseessä olevissa kansallisissa säännöksissä asetettua kieltoa sovelletaan kaikissa tilanteissa, ja toisaalta, että sopimattomista kaupallisista menettelyistä annetussa direktiivissä esitetään tyhjentävä luettelo sopimattomista menettelyistä eri tilanteista ja että sen 5–9 artiklassa säädetään, että kyseisiä menettelyjä lukuun ottamatta kaupallista menettelyä voidaan pitää sopimattomana ainoastaan tapauskohtaisen arvioinnin perusteella.
- 20 Cour de cassation katsoi ensin, että pääasiassa annettava ratkaisu riippuu sopimattomista kaupallisista menettelyistä annetun direktiivin tulkinnasta, ja päätti sitten lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Ovatko [sopimattomista kaupallisista menettelyistä annetun direktiivin] 5–9 artiklan säännökset esteenä sille, että hinnanalennukset, joita ei lasketa suhteessa lainsäädännössä vahvistettuun viitehintaan, ovat kaikissa tilanteissa kiellettyjä siitä riippumatta, mikä vaikutus niillä mahdollisesti on keskivertokuluttajan päätöksentekoon?”

Ennakkoratkaisukysymyksen tarkastelu

- 21 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 99 artiklassa säädetään, että jos ennakkoratkaisukysymykseen annettava vastaus on selvästi johdettavissa oikeuskäytännöstä, unionin tuomioistuin voi esittelevän tuomarin ehdotuksesta ja julkisasiamiestä kuultuaan milloin tahansa päättää ratkaista asian perustellulla määräyksellä.
- 22 Kyseistä artiklaa on sovellettava nyt käsiteltävässä asiassa.
- 23 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee kysymyksellään olennaisilta osin sitä, onko sopimattomista kaupallisista menettelyistä annettua direktiiviä tulkittava siten, että se on esteenä pääasiassa kyseessä olevien kaltaisille kansallisille oikeussäännöille, joissa asetetaan sellaisia hinnanalennusilmoituksia koskeva yleinen kieltö, joista ei hinnan merkitsemisen tai ilmoittamisen yhteydessä käy ilmi viitehintaa.
- 24 Kysymykseen vastaamiseksi on aluksi ratkaistava, tavoitellaanko pääasian tosiseikastoon sovellettavilla 31.12.2008 tehdyn päätöksen 1 §:n 2 momentin ja 2 §:n säännöksillä kuluttajansuojaan liittyviä päämääriä, jolloin ne voivat kuulua sopimattomista kaupallisista menettelyistä annetun direktiivin soveltamisalaan.
- 25 Mainitun direktiivin johdanto-osan kahdeksannen perustelukappaleen mukaan mainitulla direktiivillä ”suojellaan nimenomaisesti kuluttajien taloudellisia etuja elinkeinonharjoittajien sopimattomilta kaupallisilta menettelyiltä” ja pyritään muun muassa sen 1 artiklan mukaan saavuttamaan ”korkeatasoinen kuluttajansuoja lähentämällä jäsenvaltioiden lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset, jotka koskevat kuluttajien taloudellisia etuja vahingoittavia sopimattomia kaupallisia menettelyjä” (määräys INNO, C-126/11, EU:C:2011:851, 27 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 26 Sopimattomista kaupallisista menettelyistä annetun direktiivin johdanto-osan kuudennen perustelukappaleen mukaan sen soveltamisalan ulkopuolelle jäävät sen sijaan sellaiset kansalliset lait, jotka koskevat sopimattomia kaupallisia menettelyjä, jotka vahingoittavat ”ainoastaan” kilpailijoiden taloudellisia etuja tai jotka liittyvät elinkeinonharjoittajien välisiin liiketapahtumiin (määräys INNO, C-126/11, EU:C:2011:851, 28 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 27 Tässä yhteydessä on mainittava, ettei ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin lausu selkeästi 31.12.2008 tehdyn päätöksen tavoitteista.
- 28 On kuitenkin muistettava, että ennakkoratkaisupyynnön yhteydessä unionin tuomioistuimen tehtävänä ei ole lausua kansallisen oikeuden tulkinnasta, vaan tämä tehtävä kuuluu yksinomaan ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle. Euroopan unionin tuomioistuinten ja kansallisten tuomioistuinten välisen toimivallanjaon mukaan unionin tuomioistuimen tehtävänä nimittäin on ottaa huomioon ennakkoratkaisukysymyksiin liittyvät tosiseikat ja oikeudelliset seikat sellaisina kuin ne on määritelty ennakkoratkaisupyynnössä (määräys Koukou, C-519/08, EU:C:2009:269, 43 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen ja määräys Wamo, C-288/10, EU:C:2011:443, 27 kohta).
- 29 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen, ei siis unionin tuomioistuimen, on näin ollen tutkittava, pyritäänkö pääasiassa kyseessä olevilla kansallisilla oikeussäännöillä eli 31.12.2008 tehdyn päätöksen 1 §:n 2 momentilla ja 2 §:llä tosiasiasa kuluttajansuojaan liittyviin tavoitteisiin, tarkistaakseen, kuuluvatko kyseiset oikeussäännöt sopimattomista kaupallisista menettelyistä annetun direktiivin soveltamisalaan (määräys Wamo, C-288/10, EU:C:2011:443, 28 kohta).
- 30 Siinä tapauksessa, että ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin päättyy tähän lopputulokseen, on vielä ratkaistava, ovatko pääasiassa kyseessä olevan kiellon kohteena olevat hinnanalennusilmoitukset, joista ei hinnan merkitsemisen tai ilmoittamisen yhteydessä käy ilmi viitehintaa, sopimattomista kaupallisista

menettelyistä annetun direktiivin 2 artiklan d alakohdassa tarkoitettuja kaupallisia menettelyjä, jolloin ne siis kuuluisivat kyseisellä direktiivillä annettujen säännösten soveltamisalaan (ks. vastaavasti määräys Wamo, C-288/10, EU:C:2011:443, 29 kohta).

- 31 Tässä yhteydessä on huomautettava, että sopimattomista kaupallisista menettelyistä annetun direktiivin 2 artiklan d alakohdassa määritellään erityisen laajaa sanamuotoa käyttämällä, että kaupallisen menettelyn käsitteellä tarkoitetaan ”elinkeinonharjoittajan tointa, mainitsematta jättämistä, käyttäytymistä tai edustamista, kaupallista viestintää, mukaan lukien mainontaa ja markkinointia, joka liittyy välittömästi tuotteen myynnin edistämiseen, myymiseen tai toimittamiseen kuluttajille” (määräys Wamo, C-288/10, EU:C:2011:443, 30 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 32 Pääasiassa kyseessä olevien kaltaiset hinnanalennukset, joilla on tavoitteena houkuttaa kuluttajia ostamaan tavaroita verkkomyyntisivustolla, ovat selvästikin osa jonkin toimijan kaupallista strategiaa, ja niillä pyritään välittömästi kyseisten tavaroiden myynnin edistämiseen ja myymiseen. Tästä seuraa, että kyseiset hinnanalennukset ovat sopimattomista kaupallisista menettelyistä annetun direktiivin 2 artiklan d alakohdassa tarkoitettuja kaupallisia menettelyjä ja että ne näin ollen kuuluvat sen aineelliseen soveltamisalaan (ks. vastaavasti määräys Wamo, C-288/10, EU:C:2011:443, 31 kohta).
- 33 Tämän toteamisen jälkeen on tutkittava, onko sopimattomista kaupallisista menettelyistä annettu direktiivi esteenä 31.12.2008 tehdyn päätöksen 1 §:n 2 momentissa ja 2 §:ssä asetetun kaltaiselle sellaisia hinnanalennusilmoituksia koskevalle kiellolle, joista ei hinnan merkitsemisen tai ilmoittamisen yhteydessä käy ilmi viitehintaa.
- 34 Tästä on ensiksi muistutettava, että koska sopimattomista kaupallisista menettelyistä annetulla direktiivillä yhdenmukaistetaan täysin säännöt, jotka koskevat elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisiä sopimattomia kaupallisia menettelyjä, jäsenvaltiot eivät voi toteuttaa, kuten direktiivin 4 artiklassa nimenomaisesti säädetään, mainitussa direktiivissä säädettyjä toimenpiteitä tiukempia toimenpiteitä edes silloin, kun ne haluavat saavuttaa korkeammantasoisien kuluttajansuojan (määräys Wamo, C-288/10, EU:C:2011:443, 33 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 35 Tämän jälkeen on mainittava myös, että saman direktiivin 5 artiklassa esitetään kriteerit, joiden avulla voidaan määritellä tilanteet, joissa kaupallista menettelyä on pidettävä sopimattomana ja siten kiellettyinä.
- 36 Kyseisen artiklan 2 kohdan mukaan kaupallinen menettely on siten sopimaton, jos se on huolellisen ammatinharjoittamisen vaatimusten vastainen ja vääristää olennaisesti tai on omiaan vääristämään olennaisesti keskivertokuluttajan käyttäytymistä tuotteeseen nähden.
- 37 Lisäksi sopimattomista kaupallisista menettelyistä annetun direktiivin 5 artiklan 4 kohdassa erotetaan kaksi täsmällistä sopimattomien kaupallisten menettelyjen luokkaa eli yhtäältä kyseisen direktiivin 6 ja 7 artiklassa mainittuja kriteerejä vastaavat ”harhaanjohtavat menettelyt” ja toisaalta sen 8 ja 9 artiklassa mainittuja kriteerejä vastaavat ”agressiiviset menettelyt”.
- 38 Saman direktiivin liitteessä I luetellaan vielä tyhjentävästi 31 sellaista kaupallista menettelyä, joita kyseisen direktiivin 5 artiklan 5 kohdan perusteella pidetään sopimattomina kaikissa olosuhteissa. Kuten direktiivin johdanto-osan 17 perustelukappaleessa nimenomaisesti täsmennetään, nämä ovat näin ollen ainoat kaupalliset menettelyt, joita voidaan pitää sopimattomina ilman sopimattomista kaupallisista menettelyistä annetun direktiivin 5–9 artiklan säännöksiin perustuvaa tapauskohtaista arviointia (määräys Wamo, C-288/10, EU:C:2011:443, 37 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 39 Pääasiassa kyseessä olevista kansallisista oikeussäännöistä on todettava, että on selvää, että menettelyt, joissa kuluttajille ilmoitetaan hinnanalennuksista siten, ettei hintojen merkitsemisen tai ilmoittamisen yhteydessä käy ilmi viitehintaa, eivät sisälly sopimattomista kaupallisista menettelyistä annetun

direktiivin liitteeseen I. Näin ollen ne eivät voi olla kaikissa olosuhteissa kiellettyjä vaan ainoastaan sellaisen erityisen analyysin jälkeen, jonka avulla on mahdollista todeta näiden menettelyjen sopimattomuus (ks. vastaavasti määräys Wamo, C-288/10, EU:C:2011:443, 38 kohta).

- 40 On kuitenkin todettava, että 31.12.2008 tehdyn päätöksen 1 §:n 2 momentissa ja 2 §:ssä kielletään yleisesti sellaiset hinnanalennusilmoitukset, joista ei hintojen merkitsemisen tai ilmoittamisen yhteydessä käy ilmi viitehintaa, ilman, että olisi tarpeen määrittää kunkin yksittäistapauksen asiayhteyden perusteella, onko kyseinen kaupallinen toimi sopimaton sopimattomista kaupallisista menettelyistä annetun direktiivin 5–9 artiklassa vahvistettujen arviointiperusteiden valossa (ks. vastaavasti määräys Wamo, C-288/10, EU:C:2011:443, 39 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 41 Esitettyyn kysymykseen on tässä tilanteessa vastattava, että sopimattomista kaupallisista menettelyistä annettua direktiiviä on tulkittava siten, että se on esteenä pääasiassa kyseessä olevien kaltaisille kansallisille oikeussäännöille, joissa asetetaan sellaisten hinnanalennusilmoitusten, joista ei hinnan merkitsemisen tai ilmoittamisen yhteydessä käy ilmi viitehintaa, yleinen kieltö ilman tapauskohtaista arviointia, jonka perusteella voitaisiin todeta niiden sopimattomuus, jos kyseisillä oikeussäännöillä tavoitellaan kuluttajansuojaan liittyviä päämääriä. Kansallisen tuomioistuimen on arvioitava, onko pääasian tilanne tällainen.

Oikeudenkäyntikulut

- 42 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kuudes jaosto) on määrännyt seuraavaa:

Sopimattomista elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisistä kaupallisista menettelyistä sisämarkkinoilla ja neuvoston direktiivin 84/450/ETY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 97/7/EY, 98/27/EY ja 2002/65/EY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2006/2004 muuttamisesta 11.5.2005 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2005/29/EY on tulkittava siten, että se on esteenä pääasiassa kyseessä olevien kaltaisille kansallisille oikeussäännöille, joissa asetetaan sellaisten hinnanalennusilmoitusten, joista ei hinnan merkitsemisen tai ilmoittamisen yhteydessä käy ilmi viitehintaa, yleinen kieltö ilman tapauskohtaista arviointia, jonka perusteella voitaisiin todeta niiden sopimattomuus, jos kyseisillä oikeussäännöillä tavoitellaan kuluttajansuojaan liittyviä päämääriä. Kansallisen tuomioistuimen on arvioitava, onko pääasian tilanne tällainen.

Allekirjoitukset